

Số: 01/2023/QĐST-VDS

Nghi Lộc, ngày 31 tháng 01 năm 2023.

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

**V/v yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong việc nhận thức,
làm chủ hành vi**

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN NGHI LỘC – TỈNH NGHỆ AN

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: ông Đinh Loan Hòa

Thư ký phiên họp: bà Nguyễn Thị Thùy Dung

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân nhân dân huyện Nghi Lộc tham gia phiên họp: Bà Hồ Thị Hậu - Kiểm sát viên.

Ngày 31 tháng 01 năm 2023, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Nghi Lộc mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 82/2022/TLST-VDS ngày 09 tháng 12 năm 2022 về việc yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong việc nhận thức, làm chủ hành vi theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 01/2023/QĐST-DS ngày 17 tháng 01 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* ông Phạm Đình T; sinh ngày 09.6.1958.

Địa chỉ: tổ dân phố số 3, thị trấn Q, huyện N, tỉnh Nghệ An. Có mặt.

- *Người bị yêu cầu:* bà Phan Thị Đ (tên gọi khác: Phan Thị T), sinh ngày 10 tháng 6 năm 1935.

Địa chỉ: xóm P, xã N, huyện N, tỉnh Nghệ An. Vắng mặt.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*

+ Bà Phạm Thị D, sinh ngày 23.9.1960

Địa chỉ: tổ 4, khóm 1, phường 1, thành phố C, tỉnh Đồng Tháp. Vắng mặt.

+ Ông Phạm Đình N, sinh ngày 01.5.1962

Địa chỉ: tổ dân phố số 4, thị trấn Q, huyện N, tỉnh Nghệ An. Vắng mặt.

+ Ông Phạm Đình Thắng, sinh ngày 06.9.1960

Địa chỉ: xóm Đ, phường T, quận H, thành phố Hà Nội. Vắng mặt.

+ Ông Phạm Đình M, sinh ngày 03.10.1974

Địa chỉ: xóm L, xã N, huyện N, tỉnh Nghệ An. Vắng mặt.

+ Ông Phạm Đình H, sinh ngày 01.5.1980

Địa chỉ: xóm P, xã N, huyện N, tỉnh Nghệ An. Vắng mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Trong đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự ngày 06.12.2022 và lời khai tại phiên họp, ông Phạm Đình T trình bày:

Bà Phan Thị Đ (tên gọi khác là Phan Thị T) và ông Phạm Đình T (mất năm 2018) là bố mẹ đẻ của ông; Ông bà sinh được 06 người con gồm: Phạm Đình T; Phạm Thị D; Phạm Đình N; Phạm Đình T; Phạm Đình M; Phạm Đình H. Từ năm 2000, bà Đ đã bị mù một mắt; đến năm 2016 thì bị mù mắt còn lại; Tình trạng sức khỏe rất yếu. Gia đình đã đưa bà đi khám và điều trị nhiều lần tuy nhiên sức khỏe cũng như trí nhớ giảm sút nhiều. Hiện tại, bà đang thuộc diện hưởng trợ cấp xã hội với mức khuyết tật cao. Theo nhận xét của những gia đình hàng xóm liên kề, của xóm trưởng nơi bà cư trú cũng như trạm y tế xã N thì bà Địch mất mù, tai điếc, trí nhớ không rõ ràng, sinh hoạt phải dựa vào con cháu.

Những người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan có mặt cũng thừa nhận nội dung trình bày của ông Phạm Đình T là đúng sự thật và cũng đề nghị Tòa án xem xét giải quyết theo như yêu cầu của ông T được thể hiện tại biên bản họp gia đình ngày 26.10.2022.

Người bị yêu cầu vắng mặt tại phiên họp.

Đại diện Viện kiểm sát tham gia phiên họp có ý kiến: Các thủ tục tố tụng đã được thực hiện đúng quy định của pháp luật. Phiên họp tiến hành công khai, đúng trình tự.

Về nội dung, Đại diện Viện kiểm sát đề nghị Chủ trì phiên họp xét quy định khoản 1 Điều 23; Điều 54, 57, khoản 2 Điều 58, các Điều 60, 61, 62, 63 bộ luật Dân sự; Điều 378 Bộ luật tố tụng Dân sự; Nghị quyết 326/2019/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc Hội để tuyên chấp nhận yêu cầu của ông Phạm Đình T: tuyên bố bà Phan Thị Đ (tức bà Phan Thị T), sinh năm 1935, địa chỉ : xóm P, xã N, huyện N, tỉnh Nghệ An bị hạn chế khả năng nhận thức và điều khiển hành vi (có khó khăn trong việc nhận thức, làm chủ hành vi ở các vụ việc dân sự) tại thời điểm hiện tại. Xét cử ông Phạm Đình T là người đại diện theo pháp luật, làm người giám hộ cho bà Phan Thị Đ, tuyên buộc ông T phải chịu nghĩa vụ và quyền của người giám hộ theo quy định. Miễn lệ phí giải quyết việc dân sự cho ông Phạm Đình T.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Nghi Lộc nhận định:

[1]. Về tố tụng:

Người bị yêu cầu tuyên bố bị hạn chế, khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi là bà Phan Thị Đ (tức Phan Thị T) đang sinh sống tại xóm P, xã N, huyện N, tỉnh Nghệ An nên Tòa án nhân dân huyện Nghi Lộc giải quyết là đúng quy định tại điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự.

Bà Phan Thị Đ là mẹ đẻ của ông Phạm Đình T; Ông Phạm Đình T là chồng bà, đã chết năm 2018 và ông T là con trai cả nên theo quy định tại Bộ luật tố tụng dân sự, ông T có quyền yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Phan Thị Đ bị hạn chế năng lực hành vi dân sự hoặc có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

[2]. Về nội dung:

Xem xét lời trình bày của người yêu cầu tại phiên họp và Kết luận giám định pháp y tâm thần số 20/KLGĐTYC ngày 18/11/2022 của Phân viện pháp y tâm thần Bắc miền Trung thuộc Viện pháp y Tâm thần Trung Ương- Bộ y tế thì có cơ sở để khẳng định: tại thời điểm hiện tại thì bà Phan Thị Đ (tức Phan Thị T) bị bệnh mất trí không biết định, theo phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992 (ICD 10) thì bệnh có mã số F03. Bà Phan Thị Đ (tức Phan Thị T) hạn chế khả năng nhận thức và điều khiển hành vi (có khó khăn trong việc nhận thức, làm chủ hành vi ở các vụ việc dân sự). Do vậy, căn cứ vào khoản 1 Điều 23 Bộ luật dân sự, cần chấp nhận yêu cầu của ông Phạm Đình T, tuyên bố bà Đ bị hạn chế khả năng nhận thức và điều khiển hành vi (có khó khăn trong việc nhận thức, làm chủ hành vi ở các vụ việc dân sự).

Về cử người đại diện theo pháp luật cũng như người giám hộ cho bà Phan Thị Đ, quyền và nghĩa vụ của người giám hộ, thấy rằng: Chồng bà Đ là ông Phạm Đình T đã mất năm 2018. Ông Phạm Đình T là con trai cả; Tại cuộc họp gia đình thì 05 người con (là em ruột ông T) cũng thống nhất cử ông T là người đại diện giám hộ cho bà Đ và ông T cũng nhất trí. Do vậy, cần áp dụng quy định tại các Điều 23, 54, 57, 58, 60, 61, 62 và Điều 63 bộ luật Dân sự, Điều 378 bộ luật Tố tụng dân sự chỉ định ông Phạm Đình T là người đại diện theo pháp luật, cử ông Phạm Đình T làm người giám hộ cho bà Phan Thị Đ. Ông Phạm Đình T có nghĩa vụ và quyền của người giám hộ theo quy định.

[3]. Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: do ông Phạm Đình T là người cao tuổi, có đơn xin miễn lệ phí nên được miễn lệ phí giải quyết việc dân sự.

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ Điều 23, 54, 57, khoản 2 Điều 58, 60, 61, 62 và Điều 63 bộ luật Dân sự, Điều 378 bộ luật Tố tụng dân sự.

- Căn cứ khoản 1 Điều 27; khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng Dân sự. Nghị quyết 326/2019/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc Hội.

Chấp nhận yêu cầu của ông Phạm Đình T;

Tuyên bố: bà Phan Thị Đ (tên gọi khác là Phan Thị T) sinh ngày 10/6/1935: xóm P, xã N, huyện N, tỉnh Nghệ An bị hạn chế khả năng nhận thức và điều khiển hành vi (có khó khăn trong việc nhận thức, làm chủ hành vi ở các vụ việc dân sự).

Giao cho ông Phạm Đình T, sinh ngày sinh ngày 09.6.1958. Địa chỉ: tổ dân phố số 3, thị trấn Q, huyện N, tỉnh Nghệ An là người đại diện theo pháp luật, giám hộ cho bà Phan Thị Đ (tên gọi khác là Phan Thị T). Quyền và nghĩa vụ của ông Phạm Đình T được thực hiện theo quy định tại Điều 57 và các điểm a, b, c khoản 1 Điều 58 bộ luật Dân sự.

- Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: miễn lệ phí giải quyết việc dân sự cho ông Phan Văn T.

- Các đương sự có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra Quyết định.

Nơi nhận:

- Các đương sự;
- VKSND huyện Nghi Lộc;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

**THẨM PHÁN - CHỦ TỌA
PHIÊN HỌP**

Đinh Loan Hòa